

12015

1342

ESKİ DEVİRLERDEN GÜNÜMÜZE

Kazakistan ve Kazaklar

ÇEVİREN ABDULVAHAB KARA

KAZAKİSTAN İLİMLER AKADEMESİ

ESKİ DEVİRLERDEN GÜNÜMÜZE

**KAZAKİSTAN
VE KAZAKLAR**

Kazakçadan Çeviren
Doç. Dr. Abdulvahab Kara

Selenge Yayınları
İstanbul - 2007

İÇİNDEKİLER

KITABIN ÖNSÖZÜ	11
ÇEVİRENİN ÖNSÖZÜ	13

BİRİNCİ BÖLÜM ESKİ ÇAĞDA KAZAKİSTAN

1. TAŞ DEVRİ	19
1. Doğal durumlar ve eski hominidlerin yaşadığı çevre	20
2. Erken Paleolitik	24
3. Geç Paleolitik	28
4. Neolitik	31
2. TUNÇ DEVRİ	36
1. Eski Çiftçiler ve Çobanlar	36
2. Eski Madenciler, Demirciler ve Çömlekçiler	43
3. Din ve Sanat	49
3. KAZAKİSTAN'DAKİ KABİLE BİRLİKLERİ VE ESKİ DEVLETLER	54
1. Sakaların Siyasi Tarihi	56
2. Sakalar'da Ekonomi ve Toplum	63
3. Sanat ve Mitoloji	68
4. Üysünler (Usunlar veya Wusunlar)	72
5. Kanglı Devleti	76
6. Hunlar	81
7. Sarmatlar	85

İKİNCİ BÖLÜM ORTAÇAĞDA KAZAKİSTAN

1. ERKEN VE GELİŞMİŞ ORTAÇAĞ DAVLETLERİ	91
1. Göktürk ve Türgiş Kağanlıkları	91
2. Karluk Devleti	96

3. Oğuz Devleti (IX-XI. Yüzyıllar)	99
4. Kimek Kağanlığı (IX-XI. Yüzyıllar)	102
5. Karahanlılar (942-1210)	106
6. Karahıtaylar (1128-1213) Nayman ve Kerey Ulusları	109
7. Kıpçak Hanlığı (XI. Yüzyılın Başı-1219)	112
2. KAZAKİSTAN TOPRAKLARINDA	
BÜYÜK İPEK YOLU, BOZKIR VE ŞEHİR.....	120
1. Büyük İpek Yolu'nun Güzekgahları ve Kolları	122
2. Kültürlerin birbirine etkisi ve birbirini zenginleştirmesi	128
3. VI. Yüzyıldan IX. Yüzyılın ilk yarısına kadar	
şehirler ve yerleşimler	135
4. IX. Yüzyılın ikinci yarısından XIII. Yüzyılın	
başlarına kadar şehirler ve yerleşimler.....	139
5. Kazakistan göçebelerinin arkeolojik yadigârları	142
3. MOĞOL DEVRİNDE KAZAKİSTAN.....	145
4. XIV-XV. YÜZYILDA ORTAÇAĞ DEVLETLERİ	155
1. Siyasi Tarih	155
2. Ekonomi ve kültür	168
5. KAZAKİSTAN'DA ETNOGENEZ VE ETNİK SÜREÇLER.....	173
1. Kazak halkının ortaya çıkışıyla ilgili antropolojik meseleler	173
2. Kazakistan topraklarındaki etnik süreçler	188
3. Kazak halkının oluşumunun tamamlanması.....	195
6. XV-XVII YÜZYILLARDA KAZAK HANLIĞI	205
1. Siyasi tarih	205
2. Ekonomi ve kültür	223
7. GEÇ ORTAÇAĞ ŞEHİR KÜLTÜRÜ	235
1. XIII. Yüzyıl ve XV. yüzyılın ilk yarısındaki	
şehirler ve yerleşim birimleri	235
2. XV-XVIII. Yüzyıllarda şehir ve oba yerleşimleri	239

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇARLIK RUSYANIN HAKİMİYETİ ALTINDA KAZAKİSTAN

1. KAZAKİSTAN'IN RUSYAYA İLTİHAKI:	
TABI OLMASI, İŞGAL EDİLMESİ VE SÖMÜRÜLMESİ	249
2. XVIII. YÜZYIL İLE XIX. YÜZYILIN ORTASINDA	
KAZAK TOPLUMUNUN SOSYO EKONOMİK GELİŞİMİ.....	262
1. Ekonomik hayat	262
2. Sosval organizasyon	269

3. KAZAKISTAN'IN ÇARLIK RUSYASI HAKİMİYETİNE GİRMESİ ESNASINDA MİLLİ KURTULUŞ MÜCADELESİ.....	282
1. Millî kurtuluş hareketlerinin temel safhaları, sonuçları ve problemleri.....	282
2. Küçük Cüz Kazaklarının Sırım Datoglu liderliğinde isyan etmesi.....	285
3. Isatay Taymanolu ile Mahambet Ötemişoglu'nun önderliğindeki isyan.....	293
4. 1837-1847 yıllarında Kenasarı Han'ın liderliğinde yapılan isyan.....	301
5. Sirderya Kazaklarının Canhoca Nurmuhammedoglu liderliğindeki ayaklanması.....	310
4. XIX. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA KAZAKISTAN'DA SOSYO EKONOMİK İLİŞKİLER.....	313
5. XVIII. YÜZYILDAN XX. YÜZYILIN BAŞLARINA KADAR KAZAKISTAN KÜLTÜRÜ.....	328
1. Halk eğitimi.....	328
2. Kazakistan'da bilim ve bilimsel araştırmalar.....	333
3. Sanat kültürü ve basın.....	339
4. Kazakların maddî kültürü, örf-adetleri ve batıl inançları.....	345
5. Kazakistan'da devrimci aydınlar.....	356
6. XX. YÜZYILIN BAŞINDA KAZAKISTAN.....	362
1. Ülkenin sosyoekonomik şartları.....	362
2. Ülke halkının Rusya'da 1905-1907 yıllarındaki devrime katılması.....	368
3. Yeni devrimci yükselme ve I. Dünya Savaşı şartlarında Kazakistan emekçilerinin mücadelesi.....	373
4. Kazakistan'da 1916 senesindeki millî ayaklanma.....	378
5. Kazakistan'da Şubat İhtilali.....	383

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TOTALİTER SİSTEMDE KAZAKISTAN

1. SİVİL DİRENİŞ DÖNEMİNDE KAZAKISTAN.....	393
1. Çarlık Hükümeti devrildikten sonra Kazakistan.....	393
2. Sovyet Hükümeti'nin kurulması, ekonomik ve kültürel alanlardaki ilk adımları.....	399
3. İç savaş yıllarında Kazakistan.....	408
2. TOTALİTER SİSTEMİN TEŞEKKÜL SAFHASINDA KAZAKISTAN.....	413

1. Yeni ekonomik politika yıllarında Kazak oba ve koyleri	+13
2. Kazakistan'da kollektifleştirme	+22
3. 1921-1940 yıllarında Kazakistan sanayisinin gelişmesi	+28
4. Kazakistan'ın sosyal ve siyasi hayatı	+38
3. II. DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA (1941-1945) KAZAKİSTAN	+45
1. Savaşın başlaması ve karakteristiği	+45
2. Askeri ekonominin oluşması	+49
3. Cephelelerdeki Kazakistanlılar	+55
4. SAVAŞTAN SONRAKI YILLARDA KAZAKİSTAN	+61
1. 1946-1970 yılları arasında Kazakistan'ın sosyal ve siyasi hayatı	+61
2. Sanayinin gelişmesi	+68
3. Bilimse-teknik gelişim ve 1965'deki ekonomik reform	+74
4. Kazakistan'da ulaşım sisteminin inşası	+77
5. İşçi sınıfının gelişmesi ve sosyal yapıdaki rolü	+80
6. Kazakistan'ın köy ekonomisi	+86
5. 1970 VE 1980'Lİ YILLARDA KAZAKİSTAN	+93
1. Sosyoekonomik gelişme eğilimleri	+93
2. Çiftçilik sektöründeki buhranın yansımaları	+500
4. Siyasi hayat ve milliyet ilişkileri	+510
5. SSCB dış politikasında Kazakistan ve Nevada Semey Hareketi	+517
6. KAZAKİSTAN'IN KÜLTÜR HAYATI (1917-1922)	+525
1. Okuma-yazma seferberliği ve halk eğitimini geliştirme	+525
2. İlim	+531
3. Edebiyat	+534
4. Milli aydınların ortaya çıkışı ve akıbetleri	+537
5. Günümüzdeki kültürel süreçler	+539
7. KAZAKİSTAN'DA SOSYAL VE DEMOGRAFİK SÜRÇLER (1897-1992)	+542
8. BAĞIMSIZ MİLLİ DEVLET OLARAK KAZAKİSTAN	+553
DİZİN	+561